

The Development of Learning Activity Package Based on the Sufficiency Economy Philosophy to Enhance Life Skills for Mathayomsuksa 5 Students of the Demonstration School, University of Phayao

Patcharin Katsatasri*

B.Ed.(Educational Psychology and Guidance Faculty), Lecturer
Department of Curriculum and Instruction, Faculty School of Education University of Phayao

Lumyai Seehamat

Ph.D.(Educational Psychology and Guidance Faculty), Lecturer
Department of Curriculum and Instruction, Faculty School of Education University of Phayao

*Corresponding author: apple_ha_ha99@hotmail.com

Received: January 8, 2021/ Revised: January 20, 2022/ Accepted: February 9, 2022

Abstracts

The purposes of this research were to: 1) develop the learning activity packages based on the sufficiency economy philosophy to enhance life skills for Mathayomsuksa 5 students of the Demonstration School, University of Phayao 2) compare the life skills of students before and after being taught by using the learning activity packages based on the sufficiency economy philosophy for Mathayomsuksa 5 students, and 3) study the satisfaction of Mathayomsuksa 5 students toward the learning activity packages based on the sufficiency economy philosophy. The sample consisted of 20 students in Mathayomsuksa 5.2 of the Demonstration School, University of Phayao during the first semester of the academic year in 2020 by using purposive sampling from the checklist scores. The research instruments included 1) the life skills checklist 2) the life skills test, and 3) the satisfaction questionnaire toward the learning activity packages based on the sufficiency economy philosophy. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean and standard deviation.

The results of the research revealed that: 1) the learning activity packages based on the sufficiency economy philosophy to enhance life skills for Mathayomsuksa 5 students with scores ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.93), it can be described that the overall quality of the activity package was correct and the suitability was in a good level. 2) The results after using the learning activity packages based on the sufficiency economy philosophy to enhance life skills for Mathayomsuksa 5 students found that the life skills of 20 students after being taught by 5 learning activity packages were higher in each aspect than before the experiment. 3) The satisfaction of students toward the learning activity packages based on the sufficiency economy philosophy after using 7 learning activity packages was found at the highest level ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.44).

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy, Activities, Life Skills, Satisfaction

การพัฒนาชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

พัชรินทร์ คัสเตศรี*

กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว), อาจารย์
สาขาหลักสูตรและการสอน คณะวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ลำไย สีหามาศย์

ปร.ด.(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว), อาจารย์
สาขาหลักสูตรและการสอน คณะวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

*ผู้ประสานงาน: apple_ha_ha99@hotmail.com

วันรับบทความ: 8 มกราคม 2564 วันแก้ไขบทความ: 20 มกราคม 2565 วันตอบรับบทความ: 9 กุมภาพันธ์ 2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิต ผลก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากการเรียงคะแนนของแบบตรวจสอบ (Checklist) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบตรวจสอบทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต (Checklist), แบบวัดทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต, แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ และชุดกิจกรรม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.93) กล่าวได้ว่า ภาพรวมคุณภาพของชุดกิจกรรมมีถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับดี 2) ผลการใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า หลังการทดลองในแต่ละกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน นักเรียนจำนวนทั้งหมด 20 คน จะมีคะแนนค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านสูงขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมทั้ง 7 กิจกรรม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.44)

คำสำคัญ: หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดกิจกรรม ทักษะชีวิต

บทนำ

“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความหมายของ “การศึกษา” ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงาม ของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรมให้นักเรียนมีทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีการสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนการสร้างสรรค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุน เพื่อให้บุคคลได้มีโอกาสรเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต นอกจากนี้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีทักษะชีวิตในการดำเนินชีวิตซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนที่ได้กล่าวไว้ว่าเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัว อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข” (Ministry of Education, 2010: 36)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ (Department of Academic Affairs, 2003: 47) ได้สรุปว่า “การช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและดำรงชีวิตอย่างมีความสุขนั้นทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ยอมรับตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ แสดงออกอย่างเหมาะสม ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข” และศึกษาผลงานของ (Pibulsarawut, 2006, p. 6) “ระบุว่าการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาไทย นับเป็นส่วนที่สำคัญในการเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นการพัฒนาคนไทยให้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ และสร้างจิตสำนึกที่มั่นคงเข้มแข็งในหลักการดำเนินชีวิตโดยสถานศึกษาสามารถปลูกฝังแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดดังกล่าวไปยึดถือ

ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตต่อไป ดังนั้น หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเปรียบเสมือนเสาหลักสำคัญของสังคมไทย ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ ทั้งในระดับบุคคล ระดับครอบครัว ตลอดจนถึงระดับประเทศ เพราะองค์ความรู้ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเปรียบเสมือนรูปแบบการดำรงชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการคิด การพูด หรือการกระทำต่าง ๆ สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการประพฤติปฏิบัติในการดำเนินงานได้ทุกเรื่อง เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตในทางสายกลางอย่างมีวินัย มีความเจริญก้าวหน้า และบังเกิดความสุขอย่างยั่งยืน จากทางเลือกทั้งหมดในการแก้ปัญหา การปรับตัวในการดำรงชีวิต ผู้วิจัยจึงเลือกการพัฒนาชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียน เนื่องจากมีผลการวิจัยที่ยืนยันว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการปรับตัวได้ดี” เช่น (Piley, 2002, p. 42-43) “ได้ทดลองใช้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์ เพื่อพัฒนาการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามมุกคริสเตียนวิทยา จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์มีการปรับตัวกับเพื่อนดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01” และ Poon Sri, 2003, p. 69-70) “ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ปีการศึกษา 2546 จำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มมีการปรับตัวกับเพื่อนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05” (Suwannakut & Prasertsin, 2009, p. 3-4) “จากผลการวิจัยดังกล่าว ชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนไทยว่า เด็กและเยาวชนไทยอันเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของชาติมีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาจากปัจจัยทั้งภายในและ

ภายในขาดประสิทธิภาพทำให้ความระมัดระวังและรอบคอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาหรือผลกระทบต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญบกพร่อง อีกทั้งภาวะการณ์ปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับวัตถุเป็นหลักทั้งจากสภาพแวดล้อม สื่อสิ่งพิมพ์ และระบบออนไลน์ต่าง ๆ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นห่างไกลจากคำว่าคุณธรรมและจริยธรรมไปโดยปริยาย” กล่าวได้ว่า เด็กและเยาวชนขาดซึ่งทักษะชีวิตที่จำเป็นในการเตรียมพร้อมและรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันนั่นเอง ดังนั้นการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีเป้าหมายหลักกล่าวถึง ความพอดี ทั้งในแง่รูปธรรมและนามธรรมมาเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ นับได้ว่าเป็นแนวความคิดที่ดี ดังจะเห็นได้จากปรากฏเลขตรของแผ่นดิน ประจำปี 2554 คือ จันทรที่ ประทุมภา ที่เป็นผู้นำความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ รวมถึงความรู้ในหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับตนเองจนประสบความสำเร็จ และยังสามารถถ่ายทอดความรู้และขยายผลให้แก่ชาวบ้านจนประสบความสำเร็จ” (Ministry of Agriculture and Cooperatives, 2008, p. 13)

“จากการที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาได้ก่อตั้งมาเป็นเวลา 9 ปี ที่มีความมีความโดดเด่นทางด้านวิชาการในด้านต่าง ๆ และยังเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิทยาการวิทยาศาสตร์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง มีการเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยามีขนาดใหญ่ เป็นโรงเรียนประจำ และเป็นโรงเรียนยอดนิยมของนักเรียนในเขตพื้นที่ใกล้เคียง จึงทำให้นักเรียนมาจากสถานที่แตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพราะมีนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่อื่น ๆ ซึ่งสอบเข้าเรียนต่อได้ เมื่อมาอยู่รวมกันเป็นสังคมใหญ่ ทำให้หลายคนมีปัญหาเรื่องทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต เห็นได้จากนักเรียนที่มาขอรับบริการให้คำปรึกษาจากงานแนะแนวส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องส่วนตัวและสังคมค่อนข้างมาก” (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา, 2562, น.4)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจโดยวิธีการสังเกต

ใช้แบบตรวจสอบ สัมภาษณ์อาจารย์ผู้ประจำชั้นและอาจารย์ผู้สอนที่เกี่ยวกับทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยาเป็นเวลา 3 เดือน คือ ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 ผลการสำรวจพบว่ามึนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ยังขาดทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตดังนี้

1. ไม่รู้จักการใช้ชีวิตอยู่อย่างพอเพียง
2. การเข้าใจตนเองและผู้อื่น
3. ความสามารถในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
4. การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์
5. ภาวะผู้นำผู้ตามที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานประจำปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาที่ปรากฏว่า ผลการพัฒนาด้านผู้เรียนมาตรฐานที่ 3 มึนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มีความพอเพียง การสื่อสารความคิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การแก้ไขปัญหาอย่างมีสติมองโลกในแง่ดี และมีจินตนาการ ที่มีผลยังอยู่ในระดับพอใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาที่ว่า เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านแก่เยาวชน โดยมีการบริหารจัดการที่อาศัยความร่วมมือจากคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยพะเยา ทั้งทางด้านการจัดการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย ด้วยเหตุผลและข้อมูลดังกล่าวซึ่งควรมีการพัฒนานักเรียนให้อยู่ในระดับดีหรือดีมาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ” (Office of the Basic Education Commission Ministry of Education, p. 6) ในฐานะผู้วิจัยจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการเสริมสร้างทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต โดยผู้วิจัยได้พัฒนาชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาที่เป็นกลุ่มเดิม คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาด้านทักษะชีวิตดังกล่าวมาแล้วข้างต้นเพื่อช่วยให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น

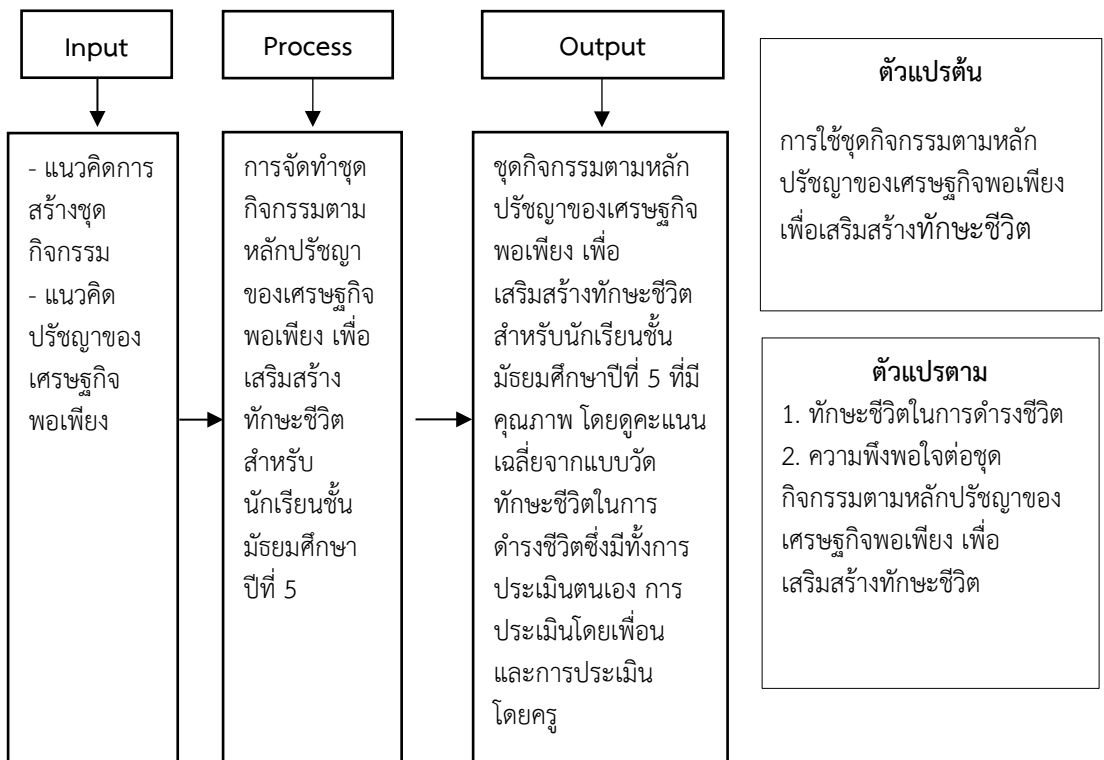
และเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญของสังคมและประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

ทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบการใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. *หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง* หมายถึง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือการพึ่งตนเองให้ได้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางไม่ประมาท โดยยึดหลักของความพอเพียงทั้งทางความคิดและการกระทำในการดำเนินชีวิตประกอบสัมมาอาชีพหาเลี้ยงตนเองอย่างสุจริต ไม่โลภหรือไม่ตักตวงในระดับที่เกินความต้องการจนต้องเบียดเบียนผู้อื่น หากแต่เป็นการยึดมั่นในหลักการดำเนินชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานของการรู้จักตนเองและการพัฒนาตนเองก่อนเป็นพื้นฐาน

2. *การพัฒนาชุดกิจกรรม* หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นชุดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน แต่ละชุดกิจกรรมมีกระบวนการเรียนรู้โดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาสาระ ใบกิจกรรม ใบความรู้ วัสดุอุปกรณ์ และแบบวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะในชีวิตและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้โดยมีทั้งหมด 6 ชุดกิจกรรม ดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1. กิจกรรมลำธารแห่งสาย “การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ชุดกิจกรรมที่ 2. การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ชุดกิจกรรมที่ 3. รู้คุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ชุดกิจกรรมที่ 4. การสื่อสารที่สร้างสรรค์และการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์

ชุดกิจกรรมที่ 5. มารู้อันอารมณ์กันเถอะ

ชุดกิจกรรมที่ 6. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการสร้างความฉลาดทางอารมณ์

3. *ชุดกิจกรรม* หมายถึง ชุดการเรียนการสอนที่ครูสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ โดยมีโครงสร้างตามเนื้อหาวิชาเทคนิคกิจกรรมต่าง ๆ มีลักษณะเป็นชุดโดยผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง มีครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำในแต่ละ

ชุดประกอบด้วย 1) ชื่อกิจกรรม 2) จุดประสงค์ 3) เวลาที่ใช้ 4) วัสดุอุปกรณ์ 5) เนื้อหาและใบความรู้ 6)แบบทดสอบท้ายกิจกรรม ที่นำมาใช้ประเมินเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. *ทักษะชีวิต* หมายถึง ทักษะชีวิตเป็นทักษะหนึ่งที่มีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่ซับซ้อนในปัจจุบัน และเป็นทักษะที่จะช่วยสนับสนุนและลดประเด็นปัญหาสำคัญที่เข้ามาคุกคามชีวิตของแต่ละบุคคล ตลอดจนช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วย

4.1) ด้านการนำหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต หมายถึง การนำหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้สอดคล้องกับชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

4.2) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้จักเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนเองมีและรู้จักให้เกียรติและเคารพผู้อื่น

4.3) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการคิดวิเคราะห์และประเมินเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับตนเองในชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล โดยนำข้อมูลจากการสะสมประสบการณ์มาประกอบการพิจารณาเองตัดสินใจและสามารถเลือกใช้ทักษะต่าง ๆ

4.4) ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง การจัดการอารมณ์ความเครียดในการปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องอย่างเหมาะสม

4.5) ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การมีทักษะในการตัดสินใจและเลือกสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น

5. *ความพึงพอใจ* หมายถึง ความรู้สึกพอใจของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติเป็นความคิดเชิงบวก ซึ่งเกิดจากการตอบสนองความต้องการของตนเองทั้งด้านวัตถุและจิตใจ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติและมีความรู้สึกเมื่อได้ปฏิบัติ ซึ่งสามารถวัดได้ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็น

แบบสอบถามแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก
จำนวน 15 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
พะเยา ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา สังกัด
สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา ภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 121 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยพะเยา ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัด
พะเยา สังกัดสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 20 คน
เป็นผู้ที่มีความสามารถ อ่านออก เขียนได้ ซึ่งได้มา
โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)
จากการเรียงคะแนนของแบบตรวจสอบ (Checklist)
ทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตที่มีช่วงคะแนนตั้งแต่
15-51 คะแนน ในจำนวน 20 คนแรก เนื่องจากนักเรียน
มีสภาพทั่วไปในการใช้ทักษะชีวิตไม่แตกต่างกัน
โดยพิจารณาจากการประเมินมาตรฐานการศึกษา
ของสำนักงานรับรองมาตรฐาน ประจำปีการศึกษา
2562 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาที่
ปรากฏว่า ผลการพัฒนาด้านผู้เรียนมาตรฐานที่ 3
โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) ผู้วิจัยได้นำแบบตรวจสอบทักษะชีวิต
ในการดำรงชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ให้อาจารย์ประจำ
รายวิชาตรวจสอบ นักเรียนทั้งหมดจำนวน 121 คน

2) ผู้วิจัยได้ทำการหาค่าเฉลี่ยในภาพรวม
ว่านักเรียนห้องใดมีคะแนนน้อยที่สุด

3) เมื่อผู้วิจัยได้ห้องเรียนที่มีคะแนนมาก
ที่สุดแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการเรียงลำดับคะแนนของ
นักเรียนคนที่มีช่วงคะแนนตั้งแต่ 15-51 คะแนน
ได้มาจำนวน 20 คน มาเป็นกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยใน
ครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบตรวจสอบรายการแบบตรวจสอบ
(Checklist) ทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire)
ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบ
สอบถาม ได้แก่ ระบุที่รายวิชาที่สอน เป็นคำถาม
ลักษณะปลายปิด (Close-Ended Response Question)
แบบเลือกตอบ จำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบตรวจสอบเกี่ยวกับ
คะแนนการขาดทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ฉบับข้อความ
แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งครอบคลุม
การตรวจสอบการขาดทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต
ทั้ง 5 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Ration Scales)
5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

2. ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. แบบวัดทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของ
ผู้เรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
รายละเอียดตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือเพื่อขออนุญาตผู้บริหาร
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

2. กำหนดวันและเวลาในการนำแบบวัด
ทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตไปทำการเก็บรวบรวม
ข้อมูล

3. จัดเตรียมแบบวัดแบบวัดทักษะชีวิตใน
การดำรงชีวิตให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและ
นำไปเก็บข้อมูลตามวันเวลาที่กำหนดไว้

4. เก็บรวบรวมข้อมูลตามวันและเวลาที่
กำหนดไว้ โดยอธิบายให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ

วัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ที่จะได้รับการทำแบบวัดทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตและขอความร่วมมือในการสอบถามเพื่อให้ได้ผลตรงตามความเป็นจริง แจ่มจุดประสงค์ในการที่จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในกลุ่มมัธยมศึกษา

5. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวิธีการตอบคำถามก่อนจะลงมือทดสอบ

6. นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนนวิเคราะห์หาค่าทางสถิติและทดสอบสมมติฐาน

7. ชี้แจงจุดประสงค์ในการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

8. ดำเนินการทดลองโดยใช้ ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 กิจกรรม โดยใช้ชุดกิจกรรมทำการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบวัดทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตที่สร้างขึ้น โดยผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้สังเกตพฤติกรรม และการประเมินทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตในเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้

8.1) ด้านการนำหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

8.2) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

8.3) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

8.4) ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง การจัดการอารมณ์ความเครียดในการปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องอย่างเหมาะสม

8.5) ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

9. ตรวจสอบทักษะชีวิตตนเอง ด้วยแบบวัดทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตของนักเรียนที่เข้าร่วมชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจากเสร็จสิ้นชุดกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรม

10. เก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นหลังเสร็จสิ้นการใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้ง 6 กิจกรรม

11. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองในการวิจัย เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่จัดเก็บและรวบรวมได้ มาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา โดยการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบทักษะชีวิตก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสถิติที่ใช้มีดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 1

การวิเคราะห์ทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต

องค์ประกอบของทักษะในการดำรงชีวิต	รวมคะแนนของข้อ	คะแนน
1. การนำหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต	1-10	
2. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	11-20	
3. การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์	21-28	
4. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	29-37	
5. การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น	38-45	
รวมคะแนนทั้งหมดคะแนน		
ความหมายของคะแนน.....		
ระดับ ต่ำกว่า 1.5 หมายความว่า ไม่พอใช้ ต้องปรับปรุง	ทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับดีมาก	
ระดับ 1.5-2.4 หมายความว่า พอใช้	ทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับดี	
ระดับ 2.5-3.4 หมายความว่า ดี	ทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับพอใช้	
ระดับ 3.5-4.0 หมายความว่า ดีมาก	ทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับไม่พอใช้	

วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียน

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน ต่อการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังนี้ (Arirat, 2008)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50-5.00 หมายความว่า พึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50-4.49 หมายความว่า พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50-3.49 หมายความว่า พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50-2.49 หมายความว่า พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-1.49 หมายความว่า พึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของนักเรียนในงานวิจัยครั้งนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เลือกใช้สถิติตามการใช้ของ Srisarad (2002) ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการของการใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2

ผลการประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

กิจกรรม	รายการประเมิน			$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
	จุดประสงค์	ใบความรู้	กิจกรรม			
1. กิจกรรม (ปฐมนิเทศ)	4.00	3.71	3.57	3.76	0.18	ดี
2. กิจกรรมลำธารแห่งสาย “การดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง”	3.67	3.57	3.85	3.70	0.12	ดี
3. กิจกรรม“การดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง”	4.00	3.86	3.71	3.86	0.12	ดี
4. กิจกรรม“รู้คุณค่าหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง”	3.67	3.71	4.00	3.79	0.15	ดี
5. “การสื่อสารและการ ตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์”	4.00	4.00	3.86	3.95	0.07	ดี
6. กิจกรรม “รู้ทันอารมณ์กัน เถอะ”	4.00	3.86	4.00	3.95	0.07	ดี
7. กิจกรรม “หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงกับการ สร้างความฉลาดทาง อารมณ์”	3.33	3.86	3.71	3.63	0.22	ดี
รวม	3.81	3.80	3.81	3.81	0.93	ดี

จากตาราง 1 ผลการประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.93) กล่าวได้ว่า ภาพรวมคุณภาพของชุดกิจกรรมมีถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับดี

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะชีวิตก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตาราง 3

คะแนนเฉลี่ยวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

กิจกรรมทั้ง 5 ด้าน	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ผลต่างระหว่าง หลังการ ทดลอง-ก่อน การทดลอง
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการนำหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต	20	2.91	0.24	3.68	0.09	0.77
2. ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	20	3.10	0.14	3.55	0.12	0.45
3. ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์	20	3.00	0.30	3.75	0.15	0.75
4. ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด	20	2.96	0.12	3.48	0.14	0.52
5. ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	20	3.04	0.16	3.47	0.11	0.43
รวม	20	3.00	0.07	3.59	0.02	0.59

จากตาราง 3 พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลองทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน ด้านการนำหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต กลุ่มก่อนการทดลองมีคะแนนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.24) ส่วนหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองคะแนนสูงขึ้นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.09) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.14) ส่วนหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองคะแนนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.12) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.30) ส่วนหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองคะแนนสูงขึ้นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.15) ด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนน อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.12) ส่วนหลังการทดลองพบว่า

กลุ่มทดลองคะแนนค่อนข้างสูงขึ้นระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.14) ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนน อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.16) ส่วนหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองคะแนนค่อนข้างสูงขึ้นระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.11)

สรุปผลการใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า หลังการทดลองในแต่ละกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน นักเรียนจำนวนทั้งหมด 20 คน จะมีคะแนนค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านสูงขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง

ตอนที่ 3 การศึกษาผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 4

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		การแปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	วิธีการสอบของครู	4.85	0.40	มากที่สุด
2.	ขั้นตอนการทำกิจกรรมน่าสนใจ	4.70	0.46	มากที่สุด
3.	การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.75	0.42	มากที่สุด
4.	ความรู้ ความเข้าใจจากกิจกรรมในเนื้อหาที่เรียน	4.50	0.75	มากที่สุด
5.	เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดด้วยตนเอง	4.75	0.42	มากที่สุด
6.	มีการสรุปสิ่งที่นักเรียนได้รับจากกิจกรรมได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย	4.95	0.25	มากที่สุด
7.	มีความสุขและสนุกสนานกับการเรียน	4.65	0.50	มากที่สุด
8.	บรรยากาศของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.90	0.30	มากที่สุด
9.	การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนเหมาะสมกับกิจกรรม	4.70	0.46	มากที่สุด
10.	มีการเรียงลำดับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	4.70	0.46	มากที่สุด
11.	ความตระหนักและการเห็นความสำคัญของการปรับตัวในการดำรงชีวิต	4.90	0.30	มากที่สุด
12.	ความตระหนักและการเห็นความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง	4.85	0.40	มากที่สุด
13.	นักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.45	0.70	มากที่สุด
14.	การนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.90	0.30	มากที่สุด
15.	ความเหมาะสมของเวลาในแต่ละกิจกรรม	4.72	0.46	มากที่สุด
รวม		4.75	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.44) ซึ่งสรุปได้ว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมโดยบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมโดยบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในการ

ดำรงชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งมีรายละเอียดในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลของการใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

1.1 จากกระบวนการพัฒนาชุดกิจกรรมโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านและการทดลองใช้ (Try Out) ผลจากการพัฒนาคือผู้เชี่ยวชาญมีการตรวจสอบให้คะแนนความเหมาะสม และผ่าน

พัฒนากระบวนการเหล่านี้ ได้องค์ประกอบของชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพดังนี้

2.1.1 คู่มือสำหรับผู้ใช้ชุดกิจกรรม หรือผู้เรียนที่ต้องเรียนจากชุดกิจกรรม

2.1.2 ขั้นตอนกิจกรรม เพื่อกำหนด แนวทางการเรียนให้นักเรียน

2.1.3 เนื้อหาสาระและสื่อ โดยจัด ให้อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรม การเรียนการสอนแบบกลุ่ม และรายบุคคล

2.1.4 การประเมินผล เป็นการประเมินผล ของกระบวนการ ได้แก่ ใบงานแบบฝึกหัด รายงาน การค้นคว้า และผลของการเรียนรู้ในรูปแบบทดสอบ ต่าง ๆ

ผลการประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้าง ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 กล่าวได้ว่า ภาพรวม คุณภาพของชุดกิจกรรมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

2.2 ชุดกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรม จำนวน 6 กิจกรรม ใช้เวลาจัดชุดกิจกรรมทักษะ ชีวิตในการดำรงชีวิต จำนวน 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ซึ่งประกอบไปด้วยจำนวน 6 กิจกรรม 1) กิจกรรมลำธารแห่งสาย “การดำเนิน ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” สะท้อนให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) กิจกรรม “การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิถีการใช้ ชีวิตอย่างพอเพียง และได้ส่งเสริมให้นักเรียน การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 3) กิจกรรม “รู้คุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง” เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้รู้จักและเห็น คุณค่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้นักเรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 4) กิจกรรม “การสื่อสาร และการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์” เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนสามารถพูดสื่อได้อย่างเหมาะสมและมี ทักษะที่ดีต่อผู้อื่น การได้รับบทบาทการเป็น หัวหน้ากลุ่มงาน 5) กิจกรรมกิจกรรม “รู้ทันอารมณ์

กันเถอะ” เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถควบคุม อารมณ์ และมีการแสดงออกของอารมณ์ได้อย่าง เหมาะสม สามารถบอกผลที่เกิดขึ้นจากการแสดง อารมณ์ต่าง ๆ ได้และแสดงออกทางด้านอารมณ์ได้ อย่างสร้างสรรค์ 6) กิจกรรม “หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงกับการสร้างความฉลาดทางอารมณ์” เพื่อให้นักเรียนตระหนักของความสำเร็จของการ สร้างความฉลาดทางอารมณ์หรือสถานการณ์ที่แสดง ให้เห็นถึงการสร้างความฉลาดทางอารมณ์ได้อย่าง ถูกต้อง ผลปรากฏว่า ในการทำชุดกิจกรรมระหว่าง เรียน นักเรียนทั้งหมด 20 คนสามารถทำชุดกิจกรรม ระหว่างเรียน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้

2. การเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการ ใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยาพบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลองทักษะชีวิต ในการดำรงชีวิตทั้ง 5 ด้าน ด้านการนำหลักคิดตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต กลุ่มก่อนการทดลองมีคะแนนอยู่ใน ระดับดี ($\bar{X} = 2.91, S.D.=0.24$) ส่วนหลังการทดลอง พบว่ากลุ่มทดลองคะแนนสูงขึ้นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.67, S.D. = 0.09$) ด้านการตระหนักรู้และ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.10, S.D. = 0.14$) ส่วนหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลอง คะแนนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.12$) ด้านการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.00, S.D. = 0.30$) ส่วน หลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองคะแนนสูงขึ้น อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.15$) ด้านการ จัดการกับอารมณ์และความเครียด ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.96, S.D. = 0.12$) ส่วนหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลอง คะแนนค่อนข้างสูงขึ้นระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.48, S.D. = 0.14$) ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ก่อน การทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนน อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.04, S.D. = 0.16$) ส่วนหลังการทดลองพบว่า

กลุ่มทดลองคะแนนค่อนข้างสูงขึ้นระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.11)

สรุปผลการใช้ชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า หลังการทดลองในแต่ละกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน นักเรียนจำนวนทั้งหมด 20 คน จะมีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านสูงขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้หลังใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม

3. การศึกษาผลการความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ในระดับมากที่สุด

จากการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ผลประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่าลักษณะของชุดกิจกรรมเป็นวงจรการเรียนรู้ที่เป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างอิสระ ไม่มีการจำกัดในเรื่องของความคิด โดยครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้ชี้แนะ ผู้สนับสนุน ผู้ให้ความช่วยเหลือ ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก นอกจากนี้ ในขณะที่ทำกิจกรรมกลุ่มนักเรียนมีโอกาสร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุดของกลุ่ม มีการทำงานร่วมกันอย่างเต็มใจ ส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจและทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 6 กิจกรรมนั้นได้ใช้หลักการเรียนรู้ตามที่ (Thongdee, & Ramsuot, 2002, น.140) ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่สอดคล้องกับ ลูกเนอร์ และแนดเลอร์ (Luckner & Nadler) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน เป็นวงจรการเรียนรู้ คือ 1) แลกเปลี่ยนประสบการณ์ 2) สะท้อนกลับการเรียนรู้ 3) สรุปสาระสู่ชีวิต และ 4) คิดและนำไปปฏิบัติ โดยบูรณาการร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น เกม บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง และการอภิปรายกลุ่ม ทำให้นักเรียนสนใจทำกิจกรรม และเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังกล่าว หลังจากที่ได้ผู้เรียนได้รับหลังจากทำกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว นักเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง สามารถนำไปปรับใช้ ส่งผลให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของทักษะชีวิตในการดำรงชีวิต โดยนำหลักคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมอาจจะยืดหยุ่นเวลาในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมโดยเฉพาะในขั้นตอนของการให้นักเรียนได้สรุปแนวความคิดของกลุ่มหรือของตัวนักเรียนเอง ไม่ควรเร่งรัดเวลามากเกินไป

1.2 การจัดกลุ่มในการทำกิจกรรมควรให้นักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ทำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมีศักยภาพที่ใกล้เคียงกัน จะทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างสนุกสนาน น่าสนใจ และได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน

1.3 ควรออกแบบกิจกรรมร่วมกับเทคนิคการสอนใหม่ ๆ เช่น Active Learning เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวในการเรียน อีกทั้งผู้เรียนยังสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสนใจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามผลนักเรียนที่ได้เข้าร่วมการทำกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อสังเกตความคงทนของพฤติกรรม

2.2 ควรทำการศึกษาสภาพการจัดการความรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

2.3 ควรนำชุดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ และมีความหลากหลาย เพื่อยืนยันว่าชุดกิจกรรมตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเสริมสร้างทักษะชีวิต สามารถเสริมสร้างทักษะชีวิตในการดำรงชีวิตได้จริง

References

- Arirat, P., (2008). *Educational software development*. Mahasarakham: Apichart Ltd. [in Thai]
- Department of Academic Affairs (2003). Guidelines for organizing learner development activities according to the basic education curriculum B.E. 2544. Bangkok: Teachers' Council Ladprao Publishing House. [in Thai]
- Ministry of Agriculture and Cooperatives (2008). *Document for lecture on Agricultural Development Project according to theory*, Bangkok. [in Thai]
- Ministry of Education. (2010). *Handbook for organizing student development activities*. Bangkok: Ministry of Education. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission Ministry of Education. (2016). *Study Time Management Manual "Reduce learning time, increase learning time" Academic year 2016*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission. [in Thai]
- Piley, C. (2002). *Results of a guidance activity using group relations to develop adaptation to Friend of the students of the first grade of Mathayom Suksa 1 Sam Muk Christian Wittaya School Chonburi Province*. Master of Education Thesis Department of Education Sukhothai Thammathirat Open University. [in Thai]
- Pibulsarawut, P. (2006). *Philosophy of Sufficiency Economy according to the royal initiative. Special Lecture at the Communication Strategy Seminar in Disseminating Sufficiency Economy Concept*. Bangkok: Ramkhamhaeng University. [in Thai]
- Poonsri, C. (2003). *Effects of using group activity guidance group on adjustment with friends of Grade 1 student Satree Phuket School Phuket Province* Master of Education Thesis Department of Guidance Sukhothai Thammathirat Open University. [in Thai]
- Sangraksa, N. (2013). *Research and development of education*. (5th edition). Nakhon Pathom: Silpakorn University Press. [in Thai]
- Srisarad, B. (2002). *Preliminary research revised version*. (7th ed.). Bangkok: Indo Graphics. [in Thai]
- Suwannakut, P., & Prasertsin, A. (2009). Effects of the Internet on Physical and Mental Health of Thai Children and Youth: A Case Study, Bangkok. Bangkok: Promotion Office Welfare and protection of children, youth, the disadvantaged, the disabled and the elderly. [in Thai]
- Thongdee, S., & Ramsuot, P. (2002). *Concept for the development of guidance activities in the academic collection tool development and guidance activities, Unit 9*. Department of Education. Sukhothai Thammathirat Open University. [in Thai]